

Het volk stond toe te kijken.
De leiders hoonden Hem en zeiden:
'Anderen heeft Hij gered;
laat Hij nu zichzelf redden
als Hij de messias van God is,
zijn uitverkorene!'
Ook de soldaten dreven de spot met Hem,
ze gingen voor Hem staan en boden Hem
water met azijn aan,
terwijl ze zeiden:
'Als Je de koning van de Joden bent,
red jezelf dan!'
Boven Hem
was een opschrift aangebracht:
'Dit is de koning van de Joden'.
Een van de gekruisigde misdadigers
zei spottend tegen Hem:
'Jij bent toch de messias?
Red jezelf dan en ons erbij!'
Maar de ander wees hem terecht
met de woorden:
'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God
nu je dezelfde straf ondergaat?
Wij worden terecht gestraft:
het is ons verdiende loon.
Maar die man
heeft niets verkeerd gedaan.'
En hij zei: 'Jezus, denk aan mij
wanneer U in uw koninkrijk komt.'
Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je:
nog vandaag zul je met Mij
in het paradijs zijn.'

Lucas 23, 35-43

Niet minder dan vier keer wordt in deze korte tekst gesproken over 'redden'. Dat moet ons niet verbazen. Immers, de naam 'Jezus' betekent 'God redt'. En nu Jezus gekruisigd is en zal sterven, is de grote vraag natuurlijk: wat betekent die redding nu?

Jezus wordt wel 'de messias van God', 'de koning van de Joden' genoemd, maar er wordt met Hem gespot. De leiders van de Joden honen Hem: 'anderen heeft Hij gered; laat Hij nu zichzelf redden'. De soldaten (Romeinen) zeggen: 'red jezelf'. En een van de gekruisigde misdadigers zegt spottend: 'red jezelf dan en ons erbij!'

Uit hun spot klinkt enkel egoïsme, geen zorg voor de stervende Jezus. De leiders van de Joden zijn wellicht blij dat ze van Jezus verlost zullen zijn. De Romeinse soldaten staan ver buiten de joodse wereld. En die misdadiger ziet in de situatie een kans om zelf ook aan de kruisdood te ontkomen. 'Red jezelf' is zeker geen teken van verbondenheid. Het is eerder: 'wie voor zichzelf zorgt, zorgt voor een goede vriend'. Ieder voor zich.

De tweede misdadiger slaat een heel andere toon aan: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God?' Hij beseft blijkbaar dat alle redding van God komt. 'Ontzag voor God' betekent dat men God erkent als bron van leven, liefde en redding. Zo geeft men God uitdrukkelijk een plaats in het eigen leven. En God mag 'God' zijn, die grote onbekende, wiens naam betekent: 'Ik zal er zijn voor jou'.

Niet 'red jezelf', maar wel 'God redt'. De man is zich bewust van zijn schuld: 'het is ons verdiende loon'. Van daaruit vraagt hij

God om redding. Dat is wel een teken van verbondenheid. De tweede misdadiger bekent schuld en drukt zijn vertrouwen uit in God en in Jezus.

Er wordt gesproken over 'uw koninkrijk' en 'het paradijs'. Die woorden wijzen niet alleen op leven na de dood. Het koninkrijk van God, het paradijs, is er waar mensen leven in verbondenheid met God en met elkaar. Dat begint hier en nu. En we mogen geloven dat het verder gaat na de dood.

De 'redding', waarover hier gesproken wordt, is niet het tegenhouden van de kruisdood. God kon zelfs het lijden en de dood van Jezus niet tegenhouden. De redding slaat op leven in verbondenheid. God is reddend nabij, zelfs als wij bidden "mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?"

Jezus heeft die verbondenheid, die redding concreet gemaakt tussen de mensen die Hij ontmoette. Hij deed dat vanuit zijn sterke verbondenheid met God: "Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader mij heeft liefgehad. Blijf in mijn liefde." (Johannes 15, 9) Zo deed Hij zijn naam 'God redt' alle eer aan. Daarom wordt Hij 'Messias' genoemd en 'Koning'. De tweede misdadiger had het begrepen. De anderen niet.

Het volk stond toe te kijken. Over hun reactie wordt niets gezegd. Dat volk zijn wij nu, die deze woorden lezen, erover nadenken en er misschien met elkaar over spreken. Wat is onze reactie?

We worden uitgenodigd om te groeien in verbondenheid met God en met elkaar. "Blijf in mijn liefde", zegt Jezus. Liefde redt.

God,
red ons,
zo bidden wij.

Red ons
in deze wereld
die zo ongenadig hard kan zijn.

Red ons
als wij ziek zijn
en moeten lijden.

Red ons
als ons leven moeilijk gemaakt wordt
door medemensen.

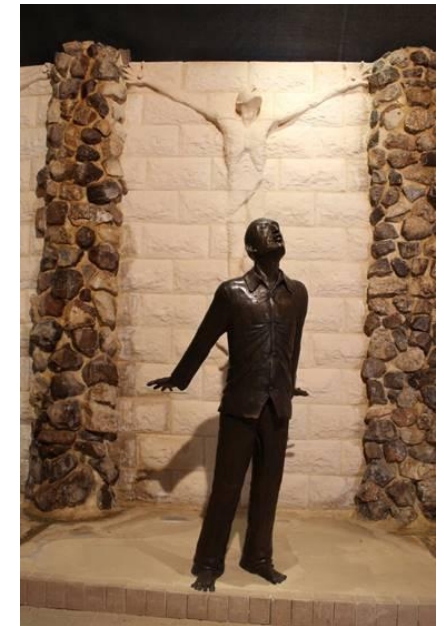
Red ons
als wij lijden onder het geweld
van geld en macht.

Red ons, God,
en red alle mensen
die in U hun vertrouwen stellen,
zodat wij het leven hier aankunnen
en wij erop durven vertrouwen
dat het leven altijd wint.

Amen.

Foto:
fragment van 'Fontein van tranen',
een Holocaustmonument,
gebouwd door Rick Wieneke
in de Zuid-Israëlische plaats Arad.
Het is een beeldhouwde dialoog
- in 7 panelen volgens de 7 kruiswoorden -
tussen het lijden van de kruisiging van Jezus
en het lijden in de holocaust.
Dit is het middelste paneel bij het
kruiswoord: "Mijn God, mijn God, waarom
hebt Gij mij verlaten?"

In het licht van Gods woord

Liefde redt